

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
Rozdział 1	
Zastosowanie teorii poznawczo-behawioralnych w pracy resocjalizacyjnej	13
Rozdział 2	
Skuteczność interwencji resocjalizacyjnych	17
Rozdział 3	
Znaczenie relacji wychowawczej w pracy pedagoga resocjalizacyjnego	21
3.1. Relacja wychowawcza w resocjalizacji nieletnich	21
3.2. Aspekty relacji wychowawczej	25
3.3. Specyfika relacji wychowawczej w zależności od etapu pracy z nieletnim	27
Rozdział 4	
Złożoność prospołecznego modelowania	31
4.1. Podnoszenie poziomu uspołecznienia	32
4.2. Reakcja wychowawcy na postępowanie podopiecznego i modelowanie zachowań prospołecznych	34
Rozdział 5	
Rozpoczęcie pracy resocjalizacyjnej	37
5.1. Pierwszy kontakt	37
5.2. Kontrakt między wychowawcą a nieletnim	38
Rozdział 6	
Motywowanie podopiecznych	43
6.1. Dlaczego ludzie się zmieniają?	43
6.2. Kształtowanie motywacji	45

6.3. Zasady motywowania podopiecznego	50
6.3.1. Wyrażanie empatii	50
6.3.2. Konfrontacja	52
6.3.3. Unikanie wchodzenia w spór	54
6.3.4. Pokonywanie oporu	55
6.3.5. Kształtowanie poczucia własnej skuteczności	56
6.4. Podstawowe umiejętności niezbędne do pracy nad motywacją podopiecznego	57
6.4.1. Afirmacja	57
6.4.2. Aktywne słuchanie	58
6.4.3. Stosowanie otwartych pytań	59
6.4.4. Podsumowywanie i słuchanie z odzwierciedleniem	59
6.4.5. Formułowanie celów	59
6.4.6. Nagradzanie	61
 Rozdział 7	
Cechy skutecznego wychowawcy	63
7.1. Wiarygodność	63
7.2. Zaufanie	63
7.3. Zaangażowanie	64
7.4. Optymizm pedagogiczny	65
7.5. Konsekwencja	66
7.6. Cierpliwość	67
7.7. Poczucie humoru i zabawa	68
7.8. Kreatywność i elastyczność	70
7.9. Energia	71
 Rozdział 8	
Umiejętności diagnostyczne i psychokorekcyjne	73
8.1. Obserwacja	73
8.1.1. Obserwacja przekazu niewerbalnego	74
8.1.2. Obserwacja ekspresji werbalnej	74
8.1.3. Obserwacja związku między zachowaniem werbalnym i niewerbalnym	75
8.1.4. Obserwacja osobistych reakcji	76
8.2. Wywiad	76

8.3. Zadawanie pytań	77
8.4. Dobór słów, formułowanie instrukcji, poleceń i myśli	79
8.5. Strukturyzowanie działań resocjalizacyjnych	81
8.6. Techniki skoncentrowane na rozwiązaniu problemu	82
8.7. Poszukiwanie mocnych stron	87
8.8. Kwestionowanie zasadności przekonań	88
8.9. Weryfikowanie oczekiwań	88
8.10. Interpretacja	90
8.11. Doradzanie	92
8.12. Odsłanianie się	95
8.13. Ustalanie granic psychologicznych	97
8.14. Kontrolowanie bodźców	101
8.15. Treningi umiejętności społecznych	102
8.16. Zwiększanie tolerancji na dyskomfort psychiczny	107
8.17. Komunikat „ja”	108
8.18. Prewencyjny komunikat „ja”	110
8.19. Informacje zwrotne	111
8.20. Metafory	116
8.21. Techniki relaksacyjne	116
8.22. Zadania domowe	117
Rozdział 9	
Zakończenie pracy z podopiecznym	119
Bibliografia	123